

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорти (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

4. Shmorgun Maria (2021) STORITELLING (storitellinh) yak efektyvnyy metod formuvannya komunikatyvnoyi kompetentnosti molodshykh shkolyariv [STORITELLING (storytelling) as an effective method of forming the communicative competence of younger schoolchildren] Borshchiv, 2021. 28 p. [in Ukrainian]

Станіслава ДІХТЯРЕНКО

*аспірантка кафедри педагогіки Університету Ушинського,
Одеса, Україна*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Одним із яскравих та інноваційних напрямів в дошкільній освіті виступає дослідно-експериментальна робота, яка сприяє не лише психічному, а й всебічному розвитку особистості дитини. У процесі такої діяльності, діти навчаються досліджувати все те, що їх оточує, гнучко та динамічно реагувати на різні зміни, творчо вирішувати всілякі завдання чи ситуації, мислити не тільки критично, а й креативно.

Водночас ефективність дослідно-експериментальної роботи у закладі дошкільної освіти залежить від правильно підібраних форм організації навчання, що не лише мають відповідати віковим і психологічним особливостям дітей дошкільного віку, але і забезпечувати ефективне засвоєння нової інформації через активізацію пізнавальних процесів у ході виконання дослідницько-експериментальної роботи [10, с.61].

Логіка дослідження потребує визначити сутність феномена «супровід». Насамперед звернімося до термінологічних джерел. Так, у словникових джерелах поняття «супровід» характеризується як «дія за значенням супроводжувати, супроводити; те, що супроводить якусь дію, явище; поєднання дії з іншою, побічною дією; додавання чогось до чогось, доповнення до чогось» [3]; «супроводжувати – іти, їхати, знаходитися поряд із кимось, вести когось або йти за кимось, як супутник провадити когось до певного місця; робити одночасно з кимось (чимось)» [9, с.348].

У низці досліджень (І. Луценко, А. Богуш, Л. Калмикова, В. Кузьменко, С. Поворознюк, О. Рейпольська та ін.) поняття «супровід» розглядається як технологія взаємодії суб'єктів освітнього процесу, включаючи до його складника суб'єкт-суб'єктну партнерську взаємодію педагога і дітей, психолога і дітей, батьків і дітей, педагога і соціального працівника [8, с. 49]. За словами вчених (С. Бурсової, І. Карапузової), супровід – це не просто поєднання різноманітних методів та прийомів психолого-педагогічної роботи з дітьми раннього та дошкільного віку, але й комплексна технологія, особлива культура підтримки і допомоги дитині в процесі її адаптації до умов закладу дошкільної освіти [2, с.58]. Таким чином, під супроводом розуміємо своєрідну допомогу, яка містить різні методи та засоби, заснована на взаємодії між суб'єктами для вирішення будь-яких ситуацій задля досягнення цілей спільними зусиллями.

В останній час значно активніше використовується феномен «педагогічний супровід» щодо дітей дошкільного віку [4, с.181]. Стосовно термінологічних джерел означений термін розглядається досить вузько. Натомість у працях учених знаходимо більш широке трактування феномену «педагогічний супровід», яке позиціоноване з різних визначень та підходів. Розглянемо їхні погляди докладніше. Так, з позиції науковців

(Н. Іваненко, Л. Козак) парадигма педагогічного супроводу дітей дошкільного віку своєю появою у педагогічній теорії та практиці багато в чому завдячує ствердженню особистісно зорієнтованої моделі освіти. Як зазначають учені, такий підхід є важливим психолого-педагогічним принципом, методологічним інструментарієм, основу якого становить сукупність вихідних концептуальних уявлень, цільових настанов, методико-психодіагностувальних та психолого-технологічних засобів, які забезпечують більш глибоке цілісне розуміння, пізнання особистості дитини, і на цій основі – її гармонійний розвиток в умовах функціонування системи освіти [4, с.175-176]. С. Бадер визначає педагогічний супровід як підтримку, допомогу, яка необхідна дитині для успішної соціальної адаптації та вибору оптимальних рішень у різних ситуаціях повсякденного життя, пов'язаних з особистісним самовизначенням [1, с.24]. З огляду на вищезазначене, розглядаємо педагогічний супровід як підтримку, яка здійснюється під впливом дорослих та учасників освітнього процесу (вихователька, діти, батьки) для успішної адаптації до будь-яких умов закладу дошкільної освіти зокрема, гармонійного розвитку особистості.

Наступною задіяною категорією є дослід, з'ясуємо його сутність. З позиції термінологічних джерел, поняття «дослід» розглядається як відтворення якого-небудь явища або спостереження за новим явищем у певних умовах для вивчення, дослідження; експеримент [12, с.385].

У наукових розвідках знаходимо різні твердження та обґрунтування стосовно означеного феномену. Так, А. Чигринюк характеризує дослід, як специфічний вид спостережень, що здійснюється у спеціально створених умовах [13]. Під дослідом Н. Лисенко розуміє форму пізнання об'єктивної дійсності, один з основних методів наукового дослідження, в якому вивчення явищ відбувається за

допомогою доцільно обраних або штучно створених умов, що забезпечують появу тих процесів, спостереження яких необхідне для встановлення закономірних зв'язків між явищами [7, с.6]. Отже, проаналізувавши праці учених, під дослідом розуміємо різновид спостереження, який дозволяє здійснювати дослідження явищ, об'єктів задля пізнання довколишнього середовища.

Визначимо сутність поняття «експеримент» з позиції термінологічних та наукових джерел. У термінологічних джерелах поняття «експеримент» трактується як «метод наукового пізнання, що передбачає цілеспрямований процес здобуття об'єктивних наукових даних щодо сутності, динаміки, особливостей існування та розвитку явищ і процесів, що досліджується» [5, с.255]; «випробування, дослід – чуттєво предметна діяльність у науці» [14, с.170].

Розглянемо як тлумачиться означене поняття у наукових працях. На думку Л. Копець, експеримент – це дослідницька стратегія, яка передбачає цілеспрямоване спостереження за певним процесом в умовах регламентованих змін окремих характеристик умов його протікання [6]. На думку О. Сазонової, експеримент, що самостійно проводиться дитиною, дозволяє їй створити модель явища й узагальнити здобуті дієвим шляхом результати, зіставити їх, класифікувати і зробити виведення цих явищ для людини і самої себе [11, с.101]. Отже, під експериментом будемо розуміти процедуру, яка реалізується під впливом зіставлення, порівняння об'єктів, що досліджуються, для підтвердження чи спростування поданих гіпотез. Отже, організація дослідно-експериментальної діяльності в закладі дошкільної освіти відіграє позитивну роль, адже її необхідність та доречність, насамперед, вона відкриває нові можливості для розвитку пізнавальної діяльності дітей, а найголовніше – сприяє успішній адаптації дітей до будь-яких умов.

Література

1. Бадер С. О. Соціально-педагогічний супровід соціалізації молодшого школяра: змістовий аспект. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2016. Вип. 1 (38). С. 23-26.
2. Бурсова С., І. Карапузова. Психологічний супровід дітей у період адаптації до дошкільного навчального закладу. Зб. наук. праць. Педагогіка. Вип. 23 (2-2017) Ч.1. 2017. С. 57-62.
3. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997, 376 с.
4. Іваненко Н. В., Л. В. Козак. Педагогічний супровід дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема. Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина». 2022. №1(6). С. 173-183.
5. Кремень В. Г. Енциклопедія освіти. Київ. Юрінком. Інтер, 2008. 1040 с.
6. Копець Л. Класичні експерименти в психології. навч. посіб. Вид-во: Києво-Могилянська академія. Київ, 2020. 238 с.
7. Лисенко Н. В. Практична екологія для дітей. навч.метод. посіб. Івано-Франківськ: Фірма «Сіверсія» ЛТД, 1999. 156 с.
8. Луценко І, А. Богуш, Л. Калмикова, В. Кузьменко, С. Поворознюк, О. Рейпольська. Психолого-педагогічний супровід виховання і розвитку дітей дошкільного віку з родин учасників АТО і внутрішньо переміщених осіб: концепція, методика, технології: навчально-методичний посібник. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 213 с.
9. Новий тлумачний словник української мови: у 3. В. Яременко., О. Сліпушко. Т.3. К.: АКОНІТ, 2005, 348 с.
10. Панченко О. О. Форми організації дослідницько-експериментальної роботи з дітьми старшого дошкільного віку. Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки». 2016. №15. С. 61-65.

11. Сазонова А. В. Організація експериментальної діяльності дітей дошкільного віку. Психолого-педагогічні науки. 2020. №3. С. 98-104.
12. Словник української мови в 11 томах. Т.2. 1971. 385 с; 462.
13. Чигринюк Т. А. Використання пошуково-дослідницької діяльності у формуванні математичних уявлень дошкільників. Режим доступу: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/116-472-1-PB%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/116-472-1-PB%20(2).pdf)
14. Ярмаченко М. Д. Педагогічний словник. К.: педагогічна думка, 2001. 517 с.

ВУ МІНЛІ

аспірант кафедри педагогіки

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Одеса, Україна

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Для сучасного українського суспільства характерним є глибоке усвідомлення проблем якості освіти як головної умови прогресивного розвитку країни. Важливою складовою якісної освіти є економічна, що сприяє розвитку творчого потенціалу особистості, поширенню передових науково-технічних ідей, втіленню їх у знаннях, вміннях і навичках мільйонів людей, що зумовлює ефективність суспільного виробництва. Таким чином, освіта, зокрема й економічна, виступає потужним чинником соціально-економічного прогресу. У дослідженнях П.Бойчука, О.Кінах, В.Лодатко, Дж. Мейнарда Кейнса, О.Падалки, І.Пронікової, Дж.Росса, М.Свіржевського,